

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot het economisch, wetenschaps- en innovatiebeleid

Memorie van toelichting

I. Algemene toelichting

Het doel van dit ontwerp van decreet is een aantal regelingen betreffende de organisatie van het economisch, wetenschaps- en innovatiebeleid verder af te stellen, te verfijnen en te corrigeren naar aanleiding van onder andere van de herstructureringen binnen het beleidsdomein economie, wetenschap en innovatiebeleid.

Er worden met name 7 decreten aangepast:

- A. Wijzigingen van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 (Hoofdstuk 2);
- B. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende vaststelling van het kader tot oprichting van de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen (POM) (Hoofdstuk 3);
- C. Wijziging van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten (Hoofdstuk 4);
- D. Wijzigingen van het decreet van 19 december 2008 houdende diverse maatregelen inzake de ontbinding van het Vlaams Agentschap Ondernemen en houdende de inrichting van een Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid (Hoofdstuk 5);
- E. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (Hoofdstuk 6);
- F. Wijzigingen van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (Hoofdstuk 7);
- G. Wijzigingen van het decreet ruimtelijke economie van 13 juli 2012 (Hoofdstuk 8).

II. Advies Raad van State en Strategische adviesraden

III. Artikelsgewijs commentaar

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 21 december 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002

Artikel 2

Het begrip "Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid" wordt vervangen door het begrip "Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid".

Artikel 3

De begrippen "Fonds Flankerend Economisch en Innovatiebeleid" en "Agentschap Ondernemen" worden respectievelijk vervangen door de begrippen "Fonds voor Flankerend Economisch en Innovatiebeleid" en "Agentschap Innoveren en Ondernemen".

Paragraaf 11 wordt opgeheven omdat het niet meer van toepassing is.

Artikel 4

De definitie van steun wordt vervangen door "elke vorm van financiering, met inbegrip van staatssteun. Staatssteun is elke maatregel die aan alle criteria van artikel 107 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie voldoet" omdat er ook steun wordt verleend die niet onder toepassing valt van artikel 107 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 7 mei 2004 houdende vaststelling van het kader tot oprichting van de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen (POM)

Artikel 5

Het artikel 9 houdende de oprichting en de werking van een stuurgroep voor de provinciale ontwikkelingsmaatschappijen wordt opgeheven omdat het niet meer strookt met het huidige gevoerde beleid en derhalve in onbruik is geraakt.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 30 maart 2007 betreffende de Brownfieldconvenanten

Artikel 6

Omdat paragraaf 2 van artikel 21/1, die betrekking heeft op de teruggave van registratierechten, te kwalificeren is als een overgangsmaatregel en niet langer een toepassingsgebied heeft, wordt de paragraaf opgeheven.

Paragraaf 2 is niet meer relevant omdat de aanvraag tot teruggave diende te gebeuren binnen twee jaar te rekenen vanaf de datum van inwerkingtreding van het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid en het decreet van 27 maart 2009 in werking is getreden op 1 september 2009. De aanvraag tot teruggave diende bijgevolg uiterlijk op 1 september 2011 ingediend te worden.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 19 december 2008 houdende diverse maatregelen inzake de ontbinding van het Vlaams Agentschap Ondernemen en houdende de inrichting van een Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid

Artikel 7

Het hoofdstuk III van dit decreet, bestaand uit artikel 9 tot en met 18, en hoofdstuk IV worden opgeheven omdat het Comité voor Preventief Bedrijfsbeleid niet meer strookt met het huidige gevoerde beleid en derhalve in onbruik is geraakt.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid

Artikel 8

Het permanent bijhouden van onderzoeksinformatie stelt de Vlaamse overheid in staat om ten allen tijde zicht te hebben op het wetenschappelijk potentieel in Vlaanderen. Dergelijke informatie is noodzakelijk om het gevoerde beleid te kunnen opvolgen, en gepaste maatregelen te kunnen nemen om het beleid bij te sturen. Een dergelijke inventaris maakt het m.a.w. mogelijk om beter geïnformeerde beslissingen te nemen wat leidt tot een meer effectieve en efficiënte beleidsvoering.

De informatie over het wetenschappelijk onderzoek gaat onder meer over informatie over projecten en wetenschappelijke uitrusting, over de medewerkers hierbij betrokken zoals de onderzoekers, onderzoeksgroepen, onderzoeksorganisaties en hun expertise, over de resultaten die hieruit voortkomen zoals publicaties, octrooien, datasets, en de onderlinge samenhang tussen deze informatie-objecten.

Artikel 9

Aangezien de strategische adviesraad VRWI omgevormd is tot de adviesraad VARIO en alsdusdanig niet meer als strategische adviesraad bestaat, wordt de verwijzing in het opschrift van titel II naar de strategische adviesraad opgegeven.

Artikel 10

Bij vorige decreetswijziging werd het hoofdstuk i.v.m. Flanders DC verplaatst naar het begin van het decreet bij het innovatiecentrum omdat het daar thematisch meer aansluiting vindt. Door wijziging van artikel 56 bij de vorige decreetswijziging werd dit artikel niet mee verplaatst. Nu wordt dit ook verplaatst naar het artikel 14/2 i.v.m. Flanders DC.

Artikel 11

Door de decreetswijziging van 9 december 2015 van artikel 17, §1, 5° van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, werden middelen voor middelzware onderzoeksinfrastructuur vanaf dan enkel voorbehouden aan de universiteiten.

In artikel 18 van dat decreet was echter nog steeds sprake van verdeling van de middelen over de associaties en beslissing na advies van het associatiebestuur. Nu wordt de beleidskeuze om deze middelen aan de universiteiten toe te kennen doorgetrokken in de rest van het artikel.

Artikel 12

Na de fusie van de vzw iMinds en IMEC vzw, bestaat de vzw iMinds niet meer als apart strategisch onderzoekscentrum.

Daarnaast is de VZW Flanders Make bij besluit van de Vlaamse regering overeenkomstig artikel 29 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid, erkend als strategisch onderzoekscentrum.

Daarom wordt door dit artikel de verwijzing naar de vzw iMinds vervangen door een verwijzing naar de vzw Flanders Make die dan ook decretaal zal erkend zijn als strategisch onderzoekcentrum.

Artikel 13

De verwijzing naar de vzw iMinds wordt opgeheven omdat die niet meer als apart strategisch onderzoekcentrum bestaat.

Artikel 14

De bepalingen i.v.m. de strategische innovatieplatformen worden in het decreet opgeheven daar deze in de praktijk geen toepassing vinden.

Artikel 15

Bij artikel 9 van de bijzonder wet van ter hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 is aan de Vlaamse decreetgever de bevoegdheid toegewezen om, binnen zijn materiële bevoegdheden, het statuut van gedecentraliseerde instellingen vast te stellen. De KVAB is reeds geruime tijd een Vlaamse instelling maar het statuut wordt nu nog geregeld door een federale wet, met name de wet van 27 mei 1947 houdende toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone kunsten van België.

Bij dit ontwerp van decreet wordt het statuut van de KVAB nu bij decreet geregeld. Daartoe wordt een nieuw hoofdstuk "Organisatie en werking" ingevoegd.

Artikel 16

Dit artikel voegt een nieuw artikel toe dat de Vlaamse regering toelaat deel te nemen in de KVAB en het doel van de instelling bepaalt.

Daarnaast wordt de KVAB ook rechtspersoonlijkheid gegeven. Aangezien de KVAB een organisatie sui generis is, geniet het geen rechtspersoonlijkheid o.b.v. vzw- of vennootschapswetgeving. Tot nu werd de KVAB rechtspersoonlijkheid toegekend door de federale wet van 27 mei 1947 houdende toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone kunsten van België, die nu wordt opgeheven.

Artikel 17

In de federale wet van 27 mei 1947 houdende toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone kunsten van België, werd bepaald dat het intern reglement bekendgemaakt diende te worden in het Belgisch Staatsblad. Dit wordt nu in het decreet hernomen.

Artikel 18

Dit artikel voegt de basisregeling in het decreet van de organisatie van de KVAB in klassen van verschillende wetenschappelijke groepen. Er wordt ook een beperking van het aantal leden van de klassen ingevoegd. Deze organisatie in klassen en de benoeming van leden dient verder in het intern reglement of statuten geregeld te worden.

Artikel 19

In dit artikel wordt bepaald dat onder de leden van de klassen een voorzitter en secretaris dient aangeduid te worden.

In de federale wet die opgeheven zal worden werd de vertegenwoordiging nog toegewezen aan een bestuurscommissie. De vertegenwoordiging van de KVAB wordt nu aan de voorzitter en secretaris toegewezen aangezien dit beter overeenstemt met de praktijk.

Artikel 20

Aangezien het laatste artikel van dit hoofdstuk bij artikel 10 van dit ontwerpdecreet wordt verplaatst, blijven er geen bepalingen meer over in dit hoofdstuk en kan het opgeheven worden.

Artikel 21

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) is sinds zijn ontstaan in 1999 uitgegroeid tot hét coördinatie- en informatieplatform voor zeewetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen. Het VLIZ is tevens een knooppunt voor marien en kustgebonden onderzoek, data en informatie en fungeert vanuit die rol als internationaal aanspreekpunt. Tot en met 2016 beschikte het VLIZ niet over een mandaat om zelf initiatieven te nemen om onderzoek te verrichten en werd louter ingezet op de ondersteuning van wetenschappelijk onderzoeksgroepen verbonden aan wetenschappelijke instellingen en universiteiten (waarbij VLIZ occasioneel ook meewerkte aan onderzoek van die onderzoeksgroepen). Deze ondersteunende taken betreffen onder meer het beheren van een oceanografisch datacentrum, het verlenen van logistieke steun aan onderzoekers (bijvoorbeeld door het ter beschikking stellen van het Vlaams onderzoeksschip Simon Stevin), het beheren van een zeebibliotheek, het netwerken van onderzoekers, en het aanbieden van een gamma aan zeegebonden data, informatie en hiervan afgeleide producten aan diverse doelgroepen.

In het nieuwe 5-jaarlijkse convenant (2017-2021) dat VLIZ heeft afgesloten met de Vlaamse overheid wordt dit ondersteunende mandaat uitgebreid met een onderzoekscomponent en een mandaat inzake beleidsadviesing ten behoeve van de Blauwe Economie. Bovendien wordt voor het eerst de industrie ook als een specifieke doelgroep voor de werking van het VLIZ opgenomen.

De doelstellingen van het VLIZ worden overeenkomstig deze evoluties in het decreet aangepast.

Er wordt in het laatste lid van paragraaf 1 van artikel 56/1 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid ook een machtiging opgenomen aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de nadere regels voor de terbeschikkingstelling van grote mariene onderzoeksinfrastructuur aan derden. Zonder dergelijke machtiging kunnen deze regels enkel bij decreet door het parlement vastgesteld worden, en gezien het detail van dergelijke regeling lijkt het aangewezen dat dit door de Vlaamse regering kan gebeuren.

Artikel 22 en 23

Overeenkomstig artikel 3, §1, c van het decreet van 30 mei 1985 betreffende de subsidiëring van de VZW Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen voor wetenschappelijk onderzoek krijgt de KMDA ook financiering voor haar onderzoekscentrum. Vermits de minister bevoegd voor het wetenschaps- en innovatiebeleid niet bevoegd is voor de KMDA zelf, maar enkel voor het onderzoeksgedeelte van de KMDA, was dit nog niet opgenomen in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en

innovatiebeleid. Maar aangezien dus ook middelen worden toegekend voor onderzoek wordt nu in het decreet zoals voor de andere instellingen die daarvoor financiering ontvangen, ook voorzien in een convenant die een aantal bepalingen minimaal moet bevatten en een vijfjaarlijkse evaluatie.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid

Artikel 24

De definitie van steun wordt vervangen door "elke vorm van financiering, met inbegrip van staatssteun. Staatssteun is elke maatregel die aan alle criteria van artikel 107 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie voldoet" omdat er ook steun wordt verleend die niet onder toepassing valt van artikel 107 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie.

In artikel 3, 9°, van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid is een foute publicatiedatum opgenomen. De publicatiedatum "24 december 2014" wordt daarom vervangen door de publicatiedatum "24 december 2013".

Artikel 25

Het decreet van 20 november 2015 houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie heeft de definitie van onderneming, vermeld in artikel 3, 1°, van het decreet van 16 maart 2012 vervangen. Die aanpassing heeft tot gevolg dat artikel 9 van 16 maart 2012 overbodig is en daarom wordt opgeheven.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet ruimtelijke economie van 13 juli 2012

Artikel 26 en 27

De correcte verwijzingen naar de wetgeving worden ingevoerd.

Hoofdstuk 9. Slotbepaling

Artikel 28

Het statuut van de KVAB wordt nu nog deels in deze federale wet van 27 mei 1947 houdende toekenning van rechtspersoonlijkheid aan de Koninklijke Vlaamse Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone kunsten van België geregeld, niettegenstaande deze instelling reeds geruime tijd een Vlaamse instelling is geworden.

Bij artikel 9 van de bijzonder wet van ter hervorming van de instellingen van 8 augustus 1980 is aan de Vlaamse decreetgever de bevoegdheid toegewezen om, binnen zijn materiële bevoegdheden, het statuut van gedecentraliseerde instellingen vast te stellen. Aangezien de Vlaamse decreetgever door dit ontwerp van decreet het nu zelf het basisstatuut van de KVAB zal regelen, kan deze federale wet opgeheven worden.

Eind 2017 werd door de Vlaamse regering daarnaast beslist de vzw I-Cleantech in te kantelen in de NV VITO. Daartoe werd ook een addendum aan het convenant van de NV VITO getekend.

Aangezien de vzw I-Cleantech ingekanteld worden in een andere instelling en dus zal ophouden te bestaan, kan ook het decreet van 14 november 2011 houdende machtiging tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – innovatie in Cleantech opgegeven worden.

Brussel,

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

G. BOURGEOIS.

Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

P. MUYTERS.